

Dönem : 4
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 346

Uluslararası Soğutma Enstitüsü Sözleşmesine Katılınmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan Komisyonları Raporları (1/147)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 71 - 1795/3139

28 . 5 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25.5.1974 tarihinde kararlaştırılan «Uluslararası Soğutma Enstitüsü Sözleşmesine Katılınmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ile ekleri ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Dünyada halen mevcut beslenme kaynaklarının hızlı nüfus artışı karşısındaki yetersizliğinin günümüzün âcil çözüm yolu bekleyen en önemli sorunları arasında bulunduğu şüphesizdir.

Filhakika nüfus artışı durdurulamadığı veya beslenme kaynakları artırılmadığı takdirde; veya artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla mevcut besi tasarruflarının ileride kullanılmak üzere bozulmadan büyük miktarlarda muhafaza edilme imkânı sağlanamaması halinde, insanlığın yakın bir gelecekte vahim bir açlık tehlikesi ile karşı karşıya kalacağı bir vakıta şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Bu hayati soruna çözüm yolu olarak düşünülen tedbirleri başlıca iki grupta toplamak mümkündür.

Bunlardan biri nüfus artışının yavaşlatılmasına yönelik tedbirler; diğeri ise gıda mevcutlarının artırılması na ve korunmasına ilişkin tedbirlerdir.

Nüfus artışının yavaşlatılması nüfus planlamasıyla, gıda mevcutlarının artırılması da üretimle ilgili sorunlardır. Bunlara ilişkin tedbirlerin alınması ve uygulanmaları esasen kalkınma planlarımızın ilgili sosyal ve ekonomik bahislerinde yer almış bulunmaktadır.

Oysa, gıda mevcutlarının korunmasına ilişkin tedbirler, nüfus planlaması ve üretim artışı ile aynı nihai sonuca yönelik olmasına ve bunlarla eşdeğer taşınmasına rağmen memleketimizde henüz bilimsel esaslara dayalı ve yaygın bir uygulama alanına kavuşmuş değildir. Gıda mevcutlarının korunmasına ilişkin bu tedbirlerin başında ise şüphesiz soğutma tekniği tedbirleri gelmektedir.

Soğutma tekniği, organik bir cismin muayyen hararet, rutubet ve dış ortam şartlarında bulundurulmak suretiyle istenen özellikleri sağlaması şeklinde tarif edilebilir. Bu teknik sayesinde insan gıda maddelerini teşkil eden organik cisimlerin mikro - organizma ve biyo - kimyasal değişikliklere karşı dirençleri kontrol altına alınabilmekte ve gerek hayvani ve gerek bitkisel besi üretiminin rasyonel bir şekilde dağıtımları sağlanabilmekte ve bu besinlerden miktar ve gıda değeri bakımından optimal faydanın elde edilebilmesi mümkün olabilmektedir.

Memleketimizde bugün için her ne kadar dondurma, donmuş olarak muhafaza, soğuk depo tesis kurma işi yayılmakta ve müteşebbisler teşvik görmekte iseler de, bu alandaki tesisler ticarî mülâhazalarla mümkün olduğu kadar ucuz ve çok maksatlı olarak kurulmakta, gerek teknolojik özellik, gerek kapasite açısından uluslararası bilimsel ve ekonomik standartlara uymamakta ve bilhassa üretim bölgelerinden tüketim merkezlerine kadar uzanan bir «soğutma tekniği uygulaması» zincirinin kurulmasını temin edememektedirler.

Oysa, böyle bir uygulamanın memleket çapında temin edilebilmesinin başlıca besin maddeleri olan et, süt ve bu maddelerden mamul ürünlerle yaş sebze ve meyve gibi tarım ürünlerinin değerlendirilmesindeki önemi ve bunun tarım kesiminde çalışan nüfusun gelir seviyesindeki olumlu etkileri ve yeni istihdam ve hatta ihracat imkânları yaratılmasına katkısı ve her şeyden önce memleketimizin en âcil sorunu olan hızla artan nüfusun beslenme ihtiyaçlarının karşılanmasında oynayacağı rol izahtan varestedir.

İşte bu amaçların gerçekleşmesi ve memleketimizde uluslararası bilimsel standartlara uygun bir soğutma tekniği uygulamasının sağlanabilmesi için bu alandaki teknolojik faaliyetlerin temerküz ettiği Uluslararası Soğutma Tekniği Enstitüsü Sözleşmesine (convention Internationale relative à l'Institut International du Froid) (IIF) katılmamız gerekli görülmektedir.

Filhakika SSCB, Bulgaristan ve Yunanistan gibi komşularımız da dahil olmak üzere, anılan Enstitüye halen 50'yi mütecevaz devlet üye bulunmaktadır. Memleketimizin bu çerçevede dışına kalmaya devam etmesini gerektirecek anlamlı bir neden görülememektedir.

Bu durumda anılan Enstitüye bir an evvel Devlet olarak üye olunması ve Enstitünün bilimsel faaliyet ve çalışmalarından yararlanılarak memleketimizde soğutma tekniği uygulaması hususunda gerekli tertiplerin alınması, standartların saptanması ve mecburi uygulama safhasına konulması zamanının gelmiş olduğuna inanılmaktadır.

Uluslararası Soğutma Enstitüsünü kuran Sözleşme üyeler arasında 21 Temmuz 1920'de imzalanmış ve 31 Mayıs 1937'de, 1 Aralık 1954'de ve 2 Eylül 1967'de değişikliklere uğramıştır.

Enstitü merkezi Paris'tedir.

Enstitünün amaçları şunlardır :

- a) Üye memleketlerde ulusal ve uluslararası seviyede ilmi araştırma geliştirmelerinin ve teknik ve ekonomik çalışmalarda ilerlemenin hızlandırılması,
- b) İlimi, teknik, ekonomik enformasyon, kanun ve talimatname metin ve belgelerin toplanması,
- c) Bilim ve teknolojinin öğretilmesi ve halk arasında yayılmasının artırılması,
- d) Dağıtımda fayda mütalaa olunan belgelerin basımı,
- e) Soğutma uygulamalarının bilhassa gıda ve tarım sahasında, endüstri ve sağlık bilgisinde gelişmesinin hızlandırılması,
- f) Hükümetlere ve uluslararası kuruluşlara tavsiyelerde bulunmak, kanun ve nizamların geliştirilmesi ve toplanması için tekliflerde bulunmak,
- g) Ulusal ve uluslararası ilgili kuruluşlarla temasları bulunmak ve bu kuruluşların faaliyet programlarını gerçekleştirmelerinde yardımcı olmak,
- h) Uluslararası kongreler tertiplemek,
- i) Ve genel olarak soğutma prensip ve uygulamaların geliştirilmesi için gerekli her türlü tedbiri almak ve faaliyette bulunmak.

Üye devletler, Enstitüye, ekonomik faaliyetlerinin hacmi ve soğutma problemleri ile olan ilgileri oranında katılmalarını sağlamak amacı ile belirli kategorilerden biri içerisinde üye olmaktadır. Üyelik kategorileri, katılma payı bakımından farklılık göstermektedir. Ancak üyeliğin bir üst kategoriden bir alt kategoriye nakli belirli süre içinde ihbarla ve bir alt kategoriden bir üst kategoriye nakli ise üst kategori aidatının ödenmesi kaydı ile her an mümkün olabilmektedir. Bu itibarla memleketimizin ittihaz edeceği üyelik kategorisinin

lüzum ve ihtiyaca göre takdir ve tespit yetkisinin gerektiğinde değişiklik yapılabilme imkânıyla birlikte Hükümet'e ait olmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Üyelik kategorileri ve katılma payları 1974 yılı için şöyledir :

Üyelik kategorisi	Katılma payı
1	43,980 F.F.
2	32,985 »
3	21,990 »
4	14,660 »
5	7,330 »
6	3,665 »

Sonuç olarak, memleketimizdeki hızlı nüfus artışı ile beslenme ihtiyacımız arasında gerekli dengenin kurulabilmesi ve olağanüstü hallerde doğabilecek ihtiyaçların karşılanması hususunda gerekli teknolojik ve ekonomik tedbirleri alabilmek üzere uluslararası alanda çağdaş uygarlık düzeyinde yürütülmekte olan bilimsel faaliyetlerin yakından izlenebilmesi için «Uluslararası Soğutma Enstitüsü» nü kuran Sözleşmeye bir an önce katılmamız faydalı görülmektedir.

MADDELERİN GEREKÇESİ

Madde 1. — Maddede adı yazılı Sözleşmeye katılmanın uygun bulunduğunu hükme bağlamaktadır. Madde metni 31 Mayıs 1963 tarih ve 244 sayılı Kanun hükümlerine göre kaleme alınmıştır.

Madde 2. — Kanunun hangi tarihte yürürlüğe gireceğini göstermektedir.

Madde 3. — Kanunu yürütmeye yetkili organı göstermektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/147
Karar No. : 21

14 . 6 . 1974

Yüksek Başkanlığa

«Uluslararası Soğutma Enstitüsü Sözleşmesine Katılmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı», ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katılmalarıyla, Komisyonumuzda incelenip görüşülmüştür.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonunda, gerekçede açıklanan hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalaa edilmiş ve adı geçen tasarının aynen kabul edilmesine, 6 Haziran 1974 günlü toplantıda karar verilmiştir.

Plan Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı
Zonguldak
Cahit Karakaş
Kâtip
Konya
Ali Kökbudak
Kayseri
Turhan Feyzioğlu

Başkanvekili
Zonguldak
M. Zeki Okur
Bursa
Mehmet Emekli
Manisa
Necmi Özgür

Sözcü
İstanbul
Reşit Ülker
Edirne
İlhan Işık
İmzada bulunamadı
Nevşehir
Ragıp Üner

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. : 1/147
Karar No. : 121

14 . 5 . 1976

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilen «Uluslararası Soğutma Enstitüsü Sözleşmesine Katılmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» Dışişleri ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katıldığı toplantıda görüşüldü :

Dünyada mevcut beslenme kaynaklarının hızlı nüfus artışı karşısındaki yetersizliğinin günümüzün âcil çözüm yolu bekleyen en önemli sorunları arasında bulunduğu şüphesizdir.

Memleketimizde bugün için her ne kadar dondurma, donmuş olarak muhafaza, soğuk depo tesis kurma isteği yayılmakta ve müteşebbisler teşvik görmektedirler de, bu alandaki tesisler ticarî mülâhazalarla mümkün olduğu kadar ucuz ve çok maksatlı olarak kurulmakta, gerek teknolojik özellik, gerek kapasite açısından uluslararası bilimsel ve ekonomik standartlara uymakta ve bilhassa üretim bölgelerinden tüketim merkezlerine kadar uzanmaktadır.

Bu uygulamanın memleket çapında temin edilebilmesinin başlıca besin maddeleri olan et, süt ve bu maddelerden mamul ürünlerle yaş sebze ve meyve gibi tarım ürünlerinin değerlendirilmesindeki önemi ve bunun tarım kesiminde çalışan nüfusun gelir seviyesindeki etkileri ve yeni istihdam ve ihracaat imkânları yaratılmasına katkısı ve her şeyden önce memleketimizin en âcil sorunu olan hızla artan nüfusun beslenme ihtiyacı karşılanacaktır.

Bu gerekçelerin ışığı altında hazırlanan anlaşma Komisyonumuzca da olumlu karşılanmış ve maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci maddesi ile yürürlük ve yürütme ile ilgili 2 ve 3 ncü maddeler aynen kabul edilmiştir. Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ayдын
İsmet Sezgin
Adana
Osman Çitirik
İmzada bulunamadı
Eskişehir
M. İsmet Angı
İstanbul
Metin Tüzün
İmzada bulunamadı
Kütahya
İlhan Ersoy
Manisa
Süleyman Tuncel
Tekirdağ
Yılmaz Alpaslan

Başkanvekili
Adıyaman
Abdurrahman Ünsal
Ankara
H. Turgut Toker
İmzada bulunamadı
İçel
İbrahim Göktepe
İzmir
Yücel Dirik
Malatya
Ahmet Karaaslan
Samsun
İlyas Kılıç
Tokat
Hüseyin Abbas
İmzada bulunamadı

Sözcü
Gümüşhane
Turgut Yücel
Denizli
Hüdaî Oral
İstanbul
Engin Ünsal
İmzada bulunamadı
İzmir
Coşkun Karagözoğlu
İmzada bulunamadı
Manisa
Gündüz Sevilgen
Sivas
Vahit Bozatalı
Zonguldak
Sebatî Ataman

Hükümetin Teklifi

Uluslararası Soğutma Enstitüsü Sözleşmesine Katılınmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Uluslararası Soğutma Enstitüsü ile ilgili olup 31 Mayıs 1937 tarihinde değiştirilmiş bulunan 21 Haziran 1920 tarihli Sözleşmenin yerini alan 2 Eylül 1967 tarihinde değişik 1 Aralık 1954 tarihli Uluslararası Sözleşmeye katılınmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

Uluslararası Soğutma Enstitüsü Sözleşmesine Katılınmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Plan Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

Uluslararası Soğutma Enstitüsü Sözleşmesine Katılınmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

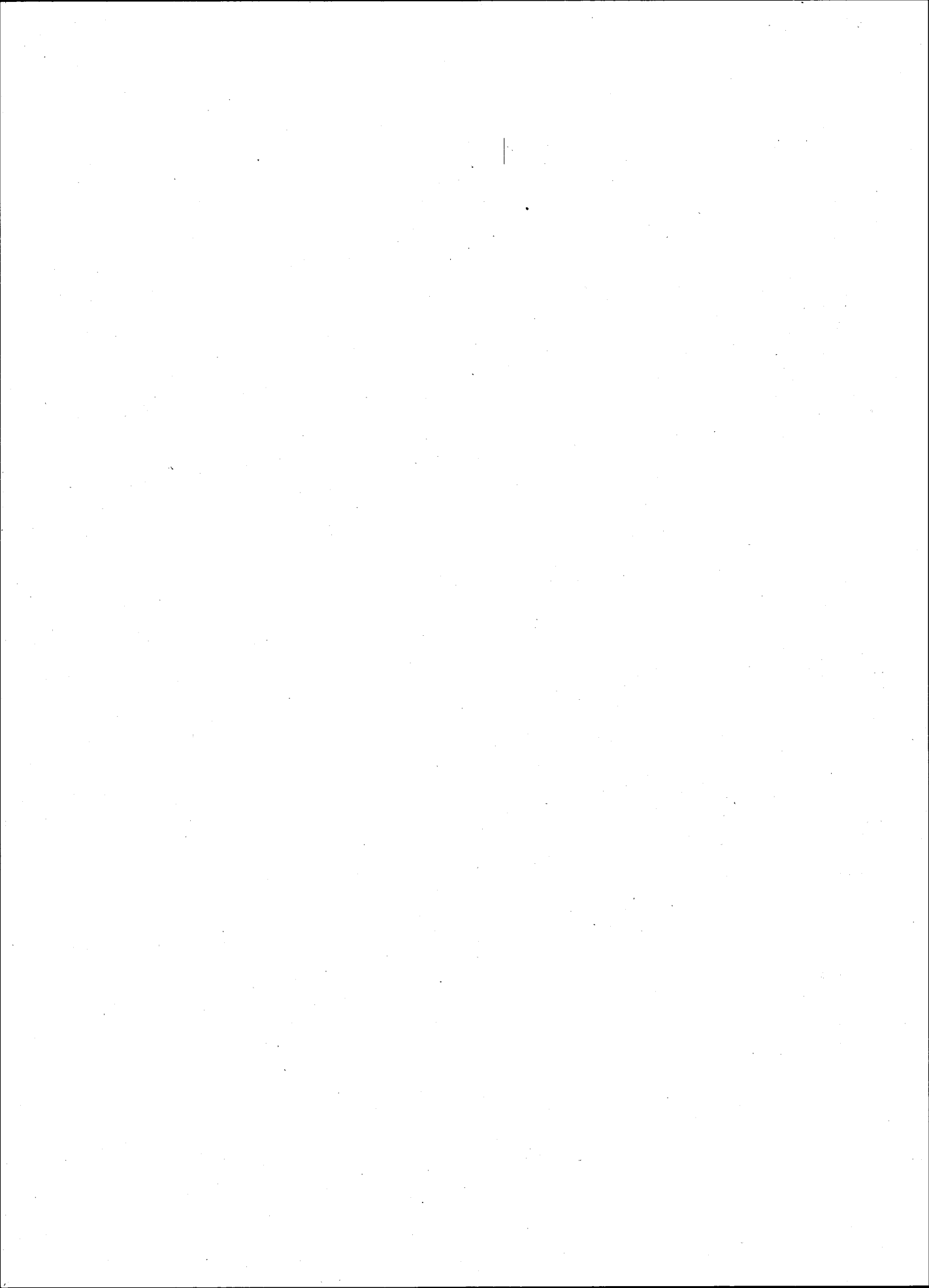
MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

25 . 5 . 1974

Başbakan <i>B. Ecevit</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>Prof. Dr. N. Erbakan</i>	Devlet Bakanı <i>O. Eyüpoğlu</i>
Devlet Bakanı <i>İ. H. Birler</i>	Devlet Bakanı <i>S. A. Emre</i>	Adalet Bakanı <i>Ş. Kazan</i>
Millî Savunma Bakanı <i>H. Işık</i>	İçişleri Bakanı <i>O. Asiltürk</i>	Dışişleri Bakanı <i>T. Güneş</i>
Maliye Bakanı <i>Doç. Dr. D. Baykal</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>M. Üstündağ</i>	Bayındırlık Bakanı <i>E. Çevikçe</i>
Ticaret Bakanı <i>F. Adak</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>S. Cizrelioğlu</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>M. Türkmenoğlu</i>
Gıda - Tarım ve Hay. Bakanı <i>Prof. K. Özal</i>	Ulaştırma Bakanı <i>F. Güley</i>	Çalışma Bakanı <i>Ö. Sav</i>
Sanayi ve Tek. Bakanı <i>A. Doğru</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>C. Kayra</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>O. Birgit</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>A. Topuz</i>	Köy İş. ve Koop. Bakanı <i>M. Ok</i>	Orman Bakanı <i>A. Şener</i>
	Genç. ve Spor Bakanı <i>M. Y. Mete</i>	

ULUSLARARASI SOĞUTMA ENSTİTÜSÜ

İle İlgili Olup 31 Mayıs 1937 Tarihinde Tadil Edilmiş Bulunan 21 Haziran 1920 Tarihli Sözleşmenin Yerini Alan 2 Eylül 1967 Tarihinde Muaddel 1 Aralık 1954 Tarihli

ULUSLARARASI SÖZLEŞME

Uluslararası Soğutma Enstitüsüne üye memleketlerin Hükümetleri;

Düşük ısı ilmindeki devamlı ilerlemelerin gelişme alanında ve insan refahında yeni ufuklar açtığını; sun'î soğutma ile ilgili uygulamaların yeni alanlara yayılmakta olduğunu;

Dünya milletleri arasında bozulabilir mahiyetteki gıda maddelerinin mübadelesinin artmasının, beslenme sorununda uluslararası gıdide daha etkili bir dayanışma imkânı yarattığını, ancak anılan gıda maddelerinin işlenmesi ve muhafazası için daha yaygın bir soğutma tatbikatının gerekli olduğunu;

Uluslararası Soğutma Enstitüsünü kuran 31 Mayıs 1937 tarihinde muaddel 21 Haziran 1920 tarihli Sözleşmenin, yukarıda maruz durum ve bugünkü ekonomik şartlardan neşet eden yeni ilmi ve teknik taleplere tam olarak uymadığını dikkat nazara alarak;

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

BÖLÜM - I

GAYE - UNVAN - MERKEZ - GÖREVLER

Madde - I

Gaye, Unvan, Merkez

1. Âkit Taraflar, insanların yaşama şartlarını islâh eden soğutma ile ilgili ilmi ve teknik problemlerin incelenmesinde ve soğutma tatbikatının geliştirilmesinde yakın bir işbirliği yapmayı kararlaştırmışlardır.

2. Bu amaçla, Âkit Taraflar, merkezi Paris'te olan ve aşağıda «Enstitü» adıyla anılacak Uluslararası Soğutma Enstitüsünü idame ve desteklemeyi taahhüt ederler.

Madde - II

Görevler

Uluslararası alanda soğutma konusunda etüd, üretim ve uygulamaya taalluk eden bütün sorunlar Enstitünün iştigal sahasına girmekte olup bu kuruluş ayrıca :

- a) Çeşitli üye memleketlerde ulusal ve uluslararası düzeyde ilmi araştırmaların ve teknik ve ekonomik incelemelerin gelişmesini teşvik etmek;
- b) İlmî, teknik ve ekonomik bilgi ve belgeleri ve kanun ve yönetmelik metinlerini toplamak;
- c) İlim ve teknolojinin öğretim ve halka tanıtılmasını teşvik etmek;
- d) Yararlı olabilecek etüd ve belgeleri yayınlamak;
- e) Soğutmanın özellikle gıda ve tarım alanlarında endüstride ve sağlık ve hıfzıssıhha uygulanmasının geliştirilmesini teşvik etmek;
- f) Hükümetlere ve uluslararası kuruluşlara tavsiyelerde ve özellikle kanun ve yönetmeliklerin islâhı ve yeknesaklaştırılması için tekliflerde bulunmak;
- g) Faaliyet programlarının gerçekleştirilmesi için ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşlarla temaslarda bulunmak;
- h) Uluslararası Kongreler tertiplemek;
- i) Ve, genellikle, soğutma fikrini ve uygulamaları teşvik için gerekli her türlü tedbiri almakla görevlidir.

BÖLÜM - II

ÜYELER

Madde - III

Üye Memleketler, Katılma

Enstitü, işbu Sözleşmede tadat olunan haklardan yararlanan ve vecibelere uyan aşağıdaki üye memleketlerden kuruludur :

- a) Âkit Devletler;
- b) İşbu Sözleşmenin imzası sırasında Âkit Devletlerce tespit ve isimleri ilişik listede kayıtlı topraklar;
- c) İşbu Sözleşmeye taraf olmayıp; Sözleşmeyi girmeyi talep eden ve talepleri İcra Komitesince kabul edilen devletler;
- d) Yukarıda maruz listede kayıtlı bulunmamaqla beraber, uluslararası ilişkilerinden sorumlu Âkit Devletlerce üyelikleri talep olunan ve girişleri İcra Komitesince kabul edilen Topraklar.

Madde - IV

Üye Memleketlerin Kategorileri

1. Enstitü faaliyetlerine ekonomilerinin önemi ve soğutma sorunlarına ilgileri nispetinde katılmalarını sağlamak amacıyla, Üye Memleketlerin altı kategoriye ayrılmaları öngörülmüştür.

Bu kategoriler, esas itibarıyla, malî katkı miktarı, müzakerelerdeki oy adedi ve ücretsiz olarak alınan yayınlar kıstas olunarak saptanmıştır.

2. Her Üye Memleket, girmek istediği kategoriye kendisi kararlaştırır.

Madde - V

Üyelikten Çekilme, Kategori Değişirme

Her Üye Memleket en az bir yıl önce ihbar etmek şartıyla Enstitüden çekilme veya bir aşağı kategoriye geçme hakkını haizdir. Bir daha yüksek kategoriye geçmek, bu kategoriye tekabül eden ilâve katılma payını vermek suretiyle, her an mümkündür.

MADDE - VI

Hak ve Vecibelerin Yetkili Bir Dernek Veya Kuruluşa Nakli

Üye Memleketler, kendi sorumlulukları tahtında, Enstitü ile ilgili hak ve vecibelerinin tümünü veya bir kısmını yetkili bir dernek veya kuruluşa nakledebilirler.

Madde - VII

Ulusal Gruplarla İlişki

Her Üye Memleket, soğutma sorunlarıyla ilgili belli başlı ilmi, teknik, kültürel ve meslekî organlarının Enstitünün çalışmalarına katılmalarını sağlamaya gayret edecektir.

Madde - VIII

Sınıf Üyelikleri

İstisnai hallerde, soğutma ilminde ve sanayiinde mümtaz bir rol oynamış olan kimseler ile Enstitüye büyük yardımları dokunmuş olanlar, İcra Komitesinin kararı ile, Enstitünün «Şeref Üyesi» unvanını alabilirler.

Madde - IX

Ortak Üyelik

1. Soğutma ilminin ve sanayiinin gelişmesine katkıda bulunan ve Yönetim Komitesince bir miktar ve ödeme usulleri saptanan periyodik bir katılma payını ödeyen seçkin kimse, firma ve kuruluşlar, yine Yönetim Komitesinin kararı ile, Enstitüye «Ortak Üye» olarak atanabilirler.

2. Ortak Üyeler, işbu Sözleşmenin uygulama Protokolü ile tespit edilen şartlar dahilinde, Enstitünün yayınlarını alırlar, Komisyon ve Kongre çalışmalarına katılabilirler ve Enstitünün kütüphanesinden yararlanabilirler.

BÖLÜM - III

ORGANLAR VE İŞLEYİŞLERİ

Genel Konferans

Madde - X

Genel Konferansın Yetkileri

1. Enstitü, Genel Konferansın yetki ve kontrolü altındadır.
2. Genel Konferans esas itibarıyla aşağıdaki yetkilerle mücehhezdir.
  - a) Enstitünün işleyiş ve çalışmalarıyla ilgili genel direktifleri vermek;
  - b) Özellikle işbu Sözleşmenin çeşitli maddelerinin uygulanma şekillerini, personelin statüsünü ve Genel Konferansın içtüzüğünü tespit edecek Sözleşmenin Uygulama Protokolünü hazırlamak;
  - c) İcra Komitesinin Başkan ve Başkan Yardımcılarını seçmek;
  - d) İlmî Konseyin Başkan ve Başkan Yardımcıları ile İlmî Konseyi tamamlayan Komisyonların Başkanlarını ve Başkan Yardımcılarını seçmek.

Madde - XI

Genel Konferansın Kuruluş ve İşleyişi

1. Genel Konferans, Üye Memleketler veya Üye Memleketlerin yerini alan yetkili kuruluş ve teşkilâtlar tarafından gösterilen temsilcilerden teşekkül eder.

2. Her üye memleketin temsilci adedi şöyle saptanmıştır :

I. katerogi için	6
II. katerogi için	5
III. katerogi için	4
IV. katerogi için	3
V. katerogi için	2
VI. katerogi için	1

3. Herhangi bir toplantıya katılmayan temsilciler, Genel Konferansdaki meslekdaşlarından birini vekil tayin edebilirler.

4. Genel Konferans her dört yılda bir mutad toplantısını yapar. Ayrıca, kendi kararı veya İcra Komitesinin talebi üzerine, olağanüstü oturum da yapabilir.

5. Genel Konferansın kararları, mevcut temsilcilerin veya vekillerinin üçte iki çoğunluğu ile alınır. Bununla beraber, Genel Konferans Başkanının, İcra Komitesi Başkan ve Başkan Yardımcılarının ve İlmî Konsey Üyelerinin seçimi için temsilcilerin veya vekillerinin basit çoğunluğu yeterlidir. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu tercihlidir.

6. Enstitü Direktörü, aynı zamanda Genel Konferansın Sekreteridir.

Madde - XII

Genel Konferansın Başkanı

1. Genel Konferans mutad oturumunun açılışında Başkanını seçer.
2. Aynı Başkan üst üste iki defadan daha fazla Başkan seçilemez.
3. Başkanın bir toplantıya başkanlık edememesi halinde yerini İcra Komitesinin Başkanı veya Başkan Yardımcısı alır.
4. Genel Konferans Başkanı, İcra Komitesi, İlmî Konsey ve Yönetim Komitesinin toplantılarına davet edilir ve bu toplantılara istişarî sıfatla katılır.

İCRA KOMİTESİ

Madde : XIII

İcra Komitesinin Yetkileri

Enstitünün icraî yetkileri İcra Komitesine verilmiştir.

- a) İcra Komitesi Genel Konferans tarafından verilmiş olan direktifleri uygulamakla yükümlüdür.
- b) İcra Komitesi, Enstitünün idaresi hususunda tam kontrolü haizdir;
- c) Gizli oylama ile Direktörünün tayinini yapar;
- d) Bütçeyi onaylar;
- e) Diğer kuruluşlarla yapılacak anlaşmaları onaylar;
- f) Genellikle Enstitünün işlemesi için gerekli bütün tedbirleri alır;
- g) Yönetim Komitesine delege gösterir;
- h) Genel Konferans oturumları arasındaki devrede, Genel Konferansın yetkisi içine giren sorunlarda geçici mahiyette kararlar alır ve bunları onaylanmak üzere ilk oturumunda Genel Konferansa sunar.

Madde - XIV

İcra Komitesinin Kuruluş ve İşleyişi

1. İcra Komitesi; Üye memleketler veya Üye memleketlerin yerini alan yetkili kuruluş ve teşkilâtlarca atanan delegelerden kurulur. Her memleket ancak bir delege gösterebilir.
2. Her Üye memleket veya yetkili kuruluş veya teşkilât aynı zamanda bir yedek delege atayabilir.
3. İcra Komitesindeki her delegenin, temsil etmekte olduğu Üye memleketin Genel Konferanstaki temsilcilerinin haiz olduğu oy miktarı kadar oyu mevcuttur.
4. Genel Konferansın Başkanı, İlmî Konsey Başkan ve Başkan Yardımcıları ve Komisyonların Başkanları İcra Komitesinin toplantılarına davet edilirler ve bu toplantılara istişarî sıfatla katılırlar.
5. İcra Komitesi her yıl mutad olarak bir toplantı yapar. İcra Komitesi Başkanının veya Yönetim Komitesinin talebi üzerine olağanüstü toplantı yapılır.
6. İcra Komitesinin kararları mevcut delegelerin veya yedek delegelerin oylarının üçte iki çoğunluğu ile alınır. Bununla beraber, Direktörün seçiminde, yapılacak iki tur seçimden sonra netice sağlanamazsa basit çoğunluk kâfidir. İcra Komitesinin yapmakla mükellef olduğu diğer seçimlerde, kararlar basit çoğunlukla alınır. Oyların eşitliği halinde, Başkanın oyu tercih edilir.
7. Direktör, İcra Komitesinin Sekreteridir.
8. İcra Komitesi, gerektiği takdirde, işbu Sözleşme çerçevesinde kendi içtüzüğünü tespit eder.

Madde - XV

İcra Komitesinin Başkan ve Başkan Yardımcıları

1. İcra Komitesinin Başkanı ve üç ilâ altı kişi olan Başkan Yardımcıları, Genel Konferansın mutad oturumunda seçilirler.

2. Başkan ve Başkan Yardımcıları, üst üste iki defadan daha fazla aynı göreve seçilemezler.
3. Başkan ve Başkan Yardımcılarından birinin İcra Komitesindeki delegelik sıfatı son bulursa veya dört yıllık devreden önce istifa ederse, İcra Komitesi, müteakıp ilk toplantısında, yerine bir başkasını tayin eder. Bu yeni atanan şahsın yetkileri yürürlükteki dört yıllık devrenin sonunda hitam bulur.
4. İcra Komitesi Başkan ve Başkan Yardımcıları, İlmî Konsey toplantılarına davet edilirler ve bu toplantılara istişarî sıfatla katılırlar.

YÖNETİM KOMİTESİ

Madde - XVI

Yönetim Komitesinin Yetkileri, Kuruluş ve İşleyişi

1. Yönetim Komitesinin görevi, İcra Komitesinin toplantıları arasındaki devrede ve Genel Konferans ve İcra Komitesince alınan kararlar çerçevesinde Enstitünün işleyişini takip etmek ve özellikle malî sorunları inceleyerek İcra Komitesine yıllık bir bütçe sunmaktır.
2. Yönetim Komitesi; aynı zamanda Yönetim Komitesinin Başkanı durumunda olan İcra Komitesi Başkanı, İcra Komitesince dört yıl süre için seçilen üç üye ve İlmî Konseyce dört yıl süre için seçilen üç üyeden teşekkül eder. Bu altı üye, aynı göreve üst üste iki defadan daha fazla seçilemezler.
3. Yönetim Komitesi, Başkanının teşebbüsü üzerine yılda en az üç defa toplanır.
4. Kararlar basit çoğunlukla alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu tercih unsurudur.
5. Direktör, Yönetim Komitesinin Sekreteridir.
6. Gerekli takdirde, Yönetim Komitesi, kendi içtüzüğünü tespit eder ve bunu İcra Komitesinin onayına sunar.

İLMÎ KONSEY VE KOMİSYONLAR

Madde - XVII

İlmî Konseyin Yetkileri, Kuruluş ve İşleyişi

1. Enstitünün çalışma sahasına giren teknik ve ilmî sorunlar, bir İlmî Konsey ve Komisyonlarca incelenir.
2. İlmî Konsey, bir Başkan, bir ilâ üç Başkan Yardımcısından ve Komisyonların Başkan ve Başkan Yardımcılarından teşekkül eder. İlmî Konsey Başkanı, Komisyon Başkanlığı veya Başkan Yardımcılığı görevlerini aynı anda uhdesinde bulunduramaz.
3. İlmî Konsey Üyeleri herhangi bir toplantıya katılmadıkları takdirde, İlmî Konseydeki bir meslekdaşlarını vekil olarak tayin edebilirler.
4. Genel Konferans Başkanı ile İcra Komitesi Başkan ve Başkan Yardımcıları, İlmî Konsey toplantılarına davet edilirler ve bu toplantılara istişarî sıfatla katılırlar.
5. İlmî Konseyin Başkan ve Başkan Yardımcıları, bir evvelki İlmî Konseyin teklifi üzerine, Genel Konferansın mutat oturumunda dört yıl süre için seçilirler. İlmî Konsey üyeleri aynı göreve üst üste iki defadan daha fazla seçilemezler.
6. Genel Konferans oturumları arasındaki devrelerde, İcra Komitesi, istifa eden veya herhangi bir sebeple görev yapamayan üyelerin yerine yenilerini tayin eder. Bu şekilde seçilen yeni üyelerin görev süreleri, diğer üyelerle aynı zamanda son bulur.
7. İlmî Konsey normal olarak yılda bir defa toplanır. Başkanın veya üyelerin üçte birinin talebi üzerine, olağanüstü toplantılar yapılabilir.
8. Kararlar mevcut üyelerin basit çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, Başkanın oyu tercih unsurudur.
9. Direktör, İlmî Konseyin Sekreteridir.
10. Gerekli takdirde, İşbu Sözleşme ve Uygulama Protokolü çerçevesinde İlmî Konsey kendi içtüzüğünü tespit eder.

Madde - XVIII

Komisyonların Görevleri, Kuruluş ve İşleyişleri

1. Komisyonların adedi ve görevleri uygulama Protokolüyle tespit edilir.
2. Her Komisyonun bir Başkanı bir veya daha fazla Başkan Yardımcısı ve keza bir veya daha fazla Sekreteri bulunur.
3. Başkan ve Başkan Yardımcıları Genel Konferansın mutlak oturumunda seçilirler. Aynı görevi üst üste iki devreden daha fazla deruhte edemezler.
4. Bu Komisyonun Başkan ve Başkan Yardımcılarından herhangi biri müteakip Uluslararası Kongrenin yapılacağı ülkeden değilse, ülke defağesinin teklifi üzerine, İcra Komitesince ilâve bir başkan yardımcısı atanır. Bu başkan yardımcısının görevleri, kongrenin bitmesiyle son bulur.
5. Komisyonların diğeri üyeleri üye memleketlerce yapılan tavsiyeler gözönünde tutularak ve komisyon başkanlarının teklifleri üzerine ilmi konsey tarafından tayin edilir. Konsey, oturumlar arasındaki devrede atama yetkisini başkanına verebilir.
6. Komisyon sekreterleri, komisyon başkanlarının teklifleri üzerine, ilmi konseyce atanır. Konsey, oturumlar arasındaki devrede atama yetkisini başkanına verebilir.
7. Komisyon üyeleri, komisyon çalışmalarına peşpeşe iki yıl katılmadıkları veya yazışma sureti ile çalışmalara katkıda bulunmadıkları takdirde, istifa etmiş addedilirler.

ÇALIŞMA GRUPLARI

Madde - XIX

Çalışma Grupları

Enstitüyü ilgilendiren bazı sorunlara bulunacak çözümleri hazırlamak maksadıyla çalışma grupları ihdas edilebilir...

YÖNETİM

Madde - XX

Direktör

1. Enstitünün işleyişi refağesinde aslı ve yardımcı personel bulunan bir direktör tarafından deruhte edilir.
2. Direktör, icra komitesi tarafından gizli oyla seçilir. Direktörün vecibe ve yetkileri uygulama protokolüyle tespit edilir.
3. Direktör, aynı zamanda Genel Konferansın, İcra Komitesinin, Yönetim Komitesinin ve İlmî Konseyin Sekreteridir.

Madde - XXI

Aslı ve Yardımcı Personel

1. Aslı ve yardımcı personelin atanmaları ve görevlerine son verilmeleri direktör tarafından yapılır. İşbu personelin hak ve vecibeleri uygulama protokolüyle tespit edilmiştir.
2. Aslı personelin atanmaları, İcra Komitesince onaylanıncaya kadar geçerli değildir.

ULUSLARARASI SOĞUTMA KONGRELERİ

Madde - XXII

Uluslararası Soğutma Kongreleri

1. Enstitü; normal olarak her dört yılda bir Uluslararası Soğutma Kongresi tertiplemeyle yükümlüdür.
2. Program İcra Komitesiince onaylanır ve kongrenin organizasyonu işi, enstitüye Üye memleketlerden bir veya birkaçına verilebilir.

YAYIMLAR

Madde - XXIII

Yayımlar

1. İlmî Konsey ve komisyonların çalışmaları ve enstitü tarafından derlenen her türlü bilgi, enstitünün resmî dillerinde, muntazaman yayınlanır.
2. Uygulama protokolü, anılan yayımların belli bir miktarının Üye memleketlere ücretsiz olarak dağıtılmasıyla ilgili şartları tespit eder.
3. Enstitü, ayrıca, görevini ifa için yararlı göreceği her türlü yayım vasıtasına müracaat edebilir.

BÖLÜM - IV

MALİ KAYNAKLAR

Madde - XXIV

Enstitünün Kaynakları

Enstitünün işletme masrafları aşağıdaki şekilde karşılanır:

- a) Üye memleketlerin mutad yıllık ve olağanüstü katılma payları;
- b) Muntazam yayınlarına yapılan abonmanların gelirleri, yayım ve belgelerin satışı, çeşitli yayınlarında yer alan ilânlar ve genellikle, işbu Sözleşme çerçevesinde yürütülen faaliyetlerden sağlanan gelirler;
- c) Diğer abonmanlar kanunî bağış ve hediyeler;
- d) Gayrimenkullerinden sağlanan gelirler.

Madde - XXV

Bütçe

1. İcra Komitesi, mutad yıllık toplantısında bir önceki yıla ait malî raporu inceler. Müteakıf yıla ait bütçe de, keza bu toplantı da İcra Komitesi tarafından onaylanır.
2. İcra Komitesi, cari bütçede bazı değişiklikleri yapmak yetkisini Yönetim Komitesine verebilir.

Madde - XXVI

Üye Memleketlerce Ödenecek Yıllık Normal Katılma Payları Miktarı

1. Her üye memleket yıllık katılma payını ya Fransız Frankı ile veya Fransa'da muamele gören ve bu ülke parasına konvertibilitesi borçlu memleket tarafından garanti edilen dövizle ödeyebilir. Katılma payı, üye memleketin ait bulunduğu aşağıda kayıtlı kategorilere göre 10/31 gram ağırlığında ve 0.900 ayarında Altın - Frank esası üzerinden tespit edilmiştir:

Kategori	Altın Frank olarak Yıllık katılma payı
1	9.600
2	7.200
3	4.800
4	3.200
5	1.600
6	800

2. Genel Konferans her dört yılda bir, yapılan mutlak toplantısında, İcra Komitesiince bir önceki yıl onaylanan teklifler üzerine, bu anakatılma paylarını enstitünün faaliyetlerine veya cari ekonomik duruma uydurmak maksadıyla, daha yüksek veya daha düşük bir emsal ile değiştirebilir. (1)

3. Yeni katılma payları müteakip dört yıl için caridir. (2)

Madde - XXVII

Katılma Paylarının Ödenmemesi -

Mali katılma paylarını ödemediği iki yıldan fazla gecikme yapan üye memleketler, ödeme durumları düzene girinceye kadar bu sıfatlarına bağlı imtiyazları ve özellikle oy haklarını kaybederler.

BÖLÜM - V

MÜTEFERRİK HÜKÜMLER

Madde - XXVIII

Diğer Uluslararası Kuruluşlarla İlişkiler

Enstitü, Birleşmiş Milletler İhtisas Teşekkülleri ve diğer uluslararası kuruluşlarla, müşterek hedeflerine ve kendi gayelerine uygun bir işbirliği sağlamak için gerekli bütün ilişkileri kurar.

Kategori	Yı l			
	1968	1969	1970	1971
1	15,000	15,600	16,200	16,800
2	11,250	11,700	12,150	12,600
3	7,500	7,800	8,100	8,400
4	5,000	5,200	5,400	5,600
5	2,500	2,600	2,700	2,800
6	1,250	1,300	1,350	1,400

(1) 22 Ağustos 1959 tarihli toplantısında, Genel Konferans esas katılma paylarında % 25 oranında bir artışı onaylamıştır. 1959 yılında yapılan artış da gözönünde tutularak, 2 Eylül 1967 tarihli toplantısında Genel Konferans tarafından ilâve bir artış onaylanmıştır; en son artışlar 1968 için % 25, 1969 için % 30; 1970 için % 35 ve 1971 için % 40'dir.

(2) Yeni katılma payları oranı (Altın Frank olarak) şöyledir :

Madde - XXIX

Hukukî Kapasite, Ayrıcalık ve Dokunulmazlıklar

Enstitü; ilgili Üye memleketlerle yapılan özel anlaşmalarda öngörülen şartlar çerçevesinde, her Üye memleketin toprağında görevini yapabilmek ve gayelerine erişmek için gerekli hukukî kapasite ve statüden yararlanır.

Madde - XXX

Resmî Diller

Enstitünün resmî dilleri Fransızca ve İngilizcedir.

Madde - XXXI

Sözleşmenin Tadilleri

1. İşbu Sözleşmeyle ilgili olup Enstitünün esas gayelerini etkilemeyecek ve üye memleketlerin vecibelerini artırmayacak mahiyetteki tadiller, Genel Konferansın tasvibi ile yürürlüğe girer.

2. Diğer tadiller, Genel Konferansın tasvibini müteakıp, Üye memleketlerin onayına sunulur. Bu tadiller; Üye memleketlerin (yukarıdaki XXVII nci madde ile öngörülenler hariç) üçte ikisinin onayını müteakıp bu işlemi yerine getirmiş Üye memleketler için; daha sonra onaylayacak memleketler için de onayladıkları tarihten itibaren yürürlüğe girer.

3. Herhalde, teklif edilen tadiller, Genel Konferans tarafından incelenmeden asgari altı ay evvel, direktör tarafından Üye memleketlere intikal ettirilir.

Madde - XXXII

Sözleşmenin Süresi

İşbu Sözleşme, V nci maddede öngörülen şartlar dahilinde çekilme olmadıkça, on yıllık bir süre için yapılmıştır. Bu sürenin sonunda aksi ihbar edilmedikçe dörder yıllık devreler için kendiliğinden uzatılmış sayılacaktır.

Madde - XXXIII

Tefsir

İşbu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri eşit olarak geçerlidir. Sözleşmenin tefsiri ile ilgili herhangi bir anlaşmazlık için, Uluslararası Adalet Divanına veya Genel Konferans tarafından kararlaştırılacak şartlar dahilinde hakemlik müessesesine müracaat edilecektir.

Madde - XXXIV

Onay, Yürürlüğe Giriş

1. İşbu Sözleşme, 1 Haziran 1955 tarihine kadar, Uluslararası Soğutma Enstitüsüne üye memleketlerin imzasına açık olacaktır.

2. İşbu Sözleşme onaylanacaktır. Onay belgeleri Fransa Hükümetine tevdi edilecektir.

Sözleşme, her münzi memleket için onay belgelerinin tevdi edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

3. Bununla beraber, münziler, Anayasa ve bütçe kuralları müsaade ettiği takdirde, uygulamadaki gecikmeleri önlemek maksadıyla bu Sözleşmeyi imzasını müteakıp geçici olarak yürürlüğe koymak hususunda mutabaktırlar.

4. Yukarıdaki hususları teyiden aşağıda imzası bulunan tam yetkili temsilciler işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.